

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΡΙΩΡΗΣ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

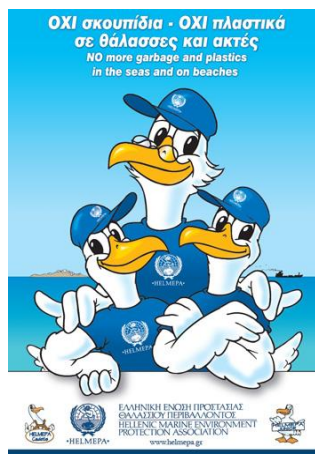
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α΄ ΕΠΑΛ

Για την 3^η Ενότητα: «Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ»

Α. ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο:

Κείμενο της Ι. Αναστασιάδου, δημοσιευμένο το 2014 στον ηλεκτρονικό τύπο (διασκευασμένο).

«Όχι σκουπίδια, όχι πλαστικά...»: Το σποτάκι που έγινε σλόγκαν

«Ααααχ! Καλοκαίρι. Μας περιμένουν οι χαρές της θάλασσας. Της καθαρής θάλασσας. Γι' αυτό προσέξτε! Όχι σκουπίδια, όχι πλαστικά σε θάλασσες και ακτές. Για να μπορούμε να χαιρόμαστε όλοι μας την καθαρή θάλασσα κι αυτό το καλοκαίρι.»

Τα 31 του χρόνια κλείνει φέτος ο αγαπημένος μας Γλάρος που έχει αποτελέσει πλέον αναπόσπαστο στοιχείο του ελληνικού καλοκαιριού. Το ημερολόγιο έδειχνε 1983 όταν το συγκεκριμένο διαφημιστικό της Ελληνικής Ένωσης Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος, κατά κόσμον HELMEPA, έκανε για πρώτη φορά την εμφάνισή του στην ελληνική τηλεόραση.

Μέσα στα πλαίσια του εθελοντισμού, ο ζωγράφος Σταύρος Γεωργιάδης, δημιουργεί και χαρίζει στον οργανισμό το Γλάρο που από εκείνη τη στιγμή και μετά πρωταγωνιστεί σε κάθε καλοκαιρινή εκστρατεία. Το μήνυμα κάνει κάθε χρόνο πρεμιέρα στις αρχές Ιουνίου και αποδεικνύεται διαχρονικό. Οι Έλληνες πια, ακούγοντας τα λόγια του συμπαθητικού πτηνού, σκέφτονται πως «τέλος πια τα ψέματα, το καλοκαίρι είναι εδώ.»

Με το κύμα να σκάει στα βράχια και φόντο τον καταγάλανο ουρανό, ο Γλάρος στέλνει παντού το μήνυμα της εκστρατείας το οποίο είναι ένα: κοιτάξτε να φροντίζετε τις παραλίες μας και να μην τις μολύνετε με σκουπίδια γιατί πάλι εσείς θα τις επισκεφτείτε. Και όταν γίνει αυτό, καλό θα είναι να τις βρείτε καθαρές για να μπορέσετε και να τις χαρείτε. Αυτά τα τόσο απλά και μεστά λόγια έχουν ταξιδέψει ακόμη και στους ωκεανούς πάνω στα 450 ποντοπόρα πλοία της HELMEPA, ενώ αντίτυπα έχουν σταλεί και στο εξωτερικό. Μέσα από τη δράση εθελοντικών ομάδων, οι αφίσες όπου ποζάρει ο Γλάρος αναρτώνται σε αμέτρητες γειτονιές, σχολεία και παραλίες. Δυστυχώς όμως για πολλούς ανθρώπους, το σποτ κατέληξε να είναι σαν ένα ελαφρό σουξέ. Όλοι το τραγουδάνε, αλλά κανένας δεν προσέχει τα λόγια.

Ο Γλάρος πια μεγάλωσε. Τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται με γυαλάκια και περιστοιχισμένος από μικρά γυαλάκια, τα οποία αναλαμβάνουν να συνεχίσουν το έργο του. Στα τόσα χρόνια προσπάθειας και ενημέρωσης των πολιτών, θα έλεγε κανείς πως η εκστρατεία αποδείχθηκε πετυχημένη και ανεπιτυχής μαζί. Πετυχημένη γιατί κατάφερε να αντέξει στο χρόνο. Ανεπιτυχής γιατί, ανατρέχοντας στις πανέμορφες παραλίες της Ελλάδας, θα διαπιστώσουμε πως ακόμα και τώρα, μετά από τόσα χρόνια, την ομορφιά διακόπτουν μπουκάλια, σακουλάκια και κουτιά. Κοινώς, σκουπίδια και πλαστικά σε θάλασσες και ακτές. Ας ελπίσουμε μόνο ο Γλάρος μας και οι διάδοχοί του να έχουν κουράγιο για να συνεχίζουν να θυμίζουν στους ανθρώπους το καθήκον τους.

Λεξιλόγιο

σποτάκι: σύντομο διαφημιστικό μήνυμα, σλόγκαν: σύνθημα

Δραστηριότητες:

1. Το συγκεκριμένο διαφημιστικό μήνυμα πέτυχε τον σκοπό του, μέσα στα χρόνια που πέρασαν από την πρώτη προβολή του, σύμφωνα με τον συντάκτη του άρθρου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με στοιχεία του κειμένου. (40-60 λέξεις)

Μονάδες 15

2. Να εντοπίσετε τα σημεία του κειμένου στα οποία χρησιμοποιούνται εισαγωγικά και να εξηγήσετε τη χρήση τους για κάθε περίπτωση.

Μονάδες 15

3. Είσαι μέλος μιας ομάδας εθελοντών για την προστασία του περιβάλλοντος και στέλνεις σε έναν φίλο ή μια φίλη σου μια καρτ-ποστάλ με τον γλάρο της HELMEPA και μια επιστολή. Να συντάξεις το κείμενο της επιστολής αυτής, στην οποία: α) εξηγείς στον φίλο ή τη φίλη σου τα μηνύματα που στέλνει ο γλάρος στους νέους ανθρώπους σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν τις θάλασσες και τις ακτές και β) του/της προτείνεις τρόπους με τους οποίους εσείς οι νέοι μπορείτε να βοηθήσετε στην προσπάθεια για την προστασία τους. (250-300 λέξεις)

Μονάδες 20

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ: Μονάδες 50

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Κείμενο:

Το παρακάτω ποίημα του Οδυσσέα Ελύτη δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά το 1935 και ανήκει στην ενότητα Πρώτα ποιήματα της συλλογής Προσανατολισμοί (1940). Έχει μελοποιηθεί.

Του Αιγαίου

I

Ο έρωτας
Το αρχιπέλαγος
Κι η πλώρα των αφρών του
Κι οι γλάροι των ονείρων του
Στο πιο ψηλό κατάρτι του ο ναύτης ανεμίζει
Ένα τραγούδι

Ο έρωτας
Το τραγούδι του
Κι οι ορίζοντες του ταξιδιού του
Κι η ηχώ της νοσταλγίας του
Στον πιο βρεμένο βράχο της η αρραβωνιαστικά προσμένει
Ένα καράβι

Ο έρωτας
Το καράβι του
Κι η αμεριμνησία των μελετημών του
Κι ο φλόκος της ελπίδας του
Στον πιο ελαφρό κυματισμό του ένα νησί λικνίζει
Τον ερχομό.

Λεξιλόγιο

πλώρα: πλώρη, φλόκος: τριγωνικό ιστίο ιστιοφόρου, που προεξέχει από την πλώρη, **λικνίζει:** κουνά απαλά και ρυθμικά

Αραστηριότητες:

1. Να εντοπίσετε στο ποίημα τον τόπο και τα πρόσωπα. Πώς συνδέονται μεταξύ τους; **Μονάδες 15**
2. Ποια στοιχεία (λέξεις ή φράσεις) του κειμένου αναφέρονται στη φύση και ποια αναφέρονται στον άνθρωπο; **Μονάδες 15**

3. (Οι μαθητές επιλέγουν να απαντήσουν είτε στην 3.1. είτε στην 3.2.)
 - 3.1. Ο Ελύτης, «ποιητής της χαράς» και «ποιητής του Αιγαίου», όπως χαρακτηρίστηκε από μελετητές, περιγράφει στο ποίημά του χαρούμενες και αμέριμνες εικόνες. Παραμένει στις μέρες μας, κατά τη γνώμη σας, το Αιγαίο μια θάλασσα χαράς και αισιοδοξίας; (100-150 λέξεις)
 - 3.2. Η αρραβωνιαστικά γράφει στο ημερολόγιό της σκέψεις και συναισθήματα για τον ναύτη που περιμένει να γυρίσει απ' το ταξίδι του. (100 λέξεις)
ή
Ο ναύτης μιλάει σ' έναν άλλο ναύτη για την ανυπομονησία του να επιστρέψει στο νησί και να ξαναδεί την αγαπημένη του.

Μονάδες 20

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: Μονάδες 50